

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології

Пономаренко О.В.
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 202_____

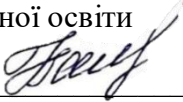
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Логопедичні технології активації мовленнєвої діяльності
підготовки здобувачів магістерського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації / предметної спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Бондарчук А.В., викладач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

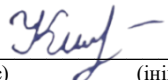
Протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

(підпис) (ініціали, прізвище) **Н.В. Заверико**

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) (ініціали, прізвище) **Кучерак І.В.**

2026 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Викладач: Бондарчук Анна Вікторівна

E-mail викладача: bondarchuk.anna@ukr.net

E-mail кафедри: socialped@ukr.net

СЕЗН ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16309>

Телефон: +38 066 720 45 40

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу), Viber, Telegram

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8 корпус, вул. Гоголя, 118, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Логопедичні технології активації мовленнєвої діяльності» є розвиток у здобувачів глибокого розуміння теоретичних засад та ефективних практичних методик у сфері запуску мовлення дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку, формування мовленнєвої активності та ініціативності. Курс формує:

- теоретичні знання про класифікацію, механізми дії та межі застосування технологій запуску мовлення;
- розуміння нейробіологічних і психолінгвістичних основ породження мовлення;
- уміння добирати технологію під конкретну дитину з урахуванням віку, нозології та актуального рівня розвитку;
- практичні навички застосування традиційних, цифрових і нейростимуляційних технологій, а також засобів альтернативної та додаткової комунікації;
- готовність працювати у складі багатoproфільної команди та залучати родину до корекційного процесу.

Завдання дисципліни

1. Ознайомити здобувачів із класифікацією та характеристикою технологій запуску мовлення, історією їх розвитку.
2. Систематизувати знання про фізіологічні, нейробіологічні та психолінгвістичні основи мовлення.
3. Розкрити стадії доречевого і речевого онтогенезу, сенситивні періоди та «мовленнєві червоні прапорці».
4. Надати критерії добору технології запуску мовлення для дітей різних вікових груп та з різними видами мовленнєвих порушень.
5. Сформувати вміння створювати мовленнєве середовище, що сприяє розвитку мовлення дитини.
6. Сформувати навички впровадження альтернативної та додаткової комунікації (АДК).
7. Розвивати професійну культуру, конструктивну взаємодію у багатoproфільній команді та у роботі з родиною.
8. Формувати здатність оцінювати ефективність корекційної роботи та дотримуватися етичних і правових вимог.

Пререквізити вивчення ОК: «Логопедія», «Неврологічні основи логопедії», «Основи нейрофізіології», «Спеціальна психологія», «Спеціальна педагогіка», «Логопедична методика корекції дислексії та дисграфії», «Анатомія, фізіологія дитини з основами гігієни та фізичної культури».

Постреквізити для подальшого вивчення ОК: «Виробнича практика», «Кваліфікаційна робота», «Атестаційний іспит».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Нормативна	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	24 год.	8 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	12 год.	4 год.
Самостійна робота	54 год.	78 год.
Консультації	Дистанційні (ZOOM), згідно з графіком консультацій; запис через e-mail bondarchuk.anna@ukr.net	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16309	

2. Методи, форми навчання та оцінювання

Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Методи навчання: Лекції (у тому числі в умовах дистанційного навчання): пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, частково-пошуковий метод, відеолекція, метод аудіовізуального спілкування, традиційні словесні методи та демонстрація; партнерська взаємодія, спрямована на спільний пошук логіки розв'язання проблеми та обґрунтування доказових суджень щодо механізмів запуску мовлення. Семінарські заняття (у тому числі в умовах дистанційного навчання): панельна дискусія, «мозковий штурм», проблемно-пошуковий метод, метод модерації, навчання в команді, ділові ігри, case-study, навчальні задачі, візуалізація змісту предмета обговорення. Практичні заняття (у тому числі в умовах дистанційного навчання): навчальні дискусії, навчальні задачі (конкретні випадки добору технології запуску мовлення та розроблення індивідуального маршруту), метод «круглого столу», метод «коло ідей», демонстрація відео з практичного досвіду викладача, оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання. Самостійна робота: репродуктивні (заповнення схем і таблиць), реконструктивні (складання планів, конспектів проаналізованих джерел, розроблення сценаріїв занять), евристичні та дослідницькі (вирішення проблемних завдань, створення бази цифрових ресурсів, есе) з використанням освітньої платформи Moodle. Методи в умовах дистанційного навчання: самонавчання, метод проблемного навчання, метод кейсів, інтерактивні методи з використанням платформи Zoom.	Контрольні заходи: Поточний контроль: оцінювання усних і письмових відповідей (індивідуальне, бліц-опитування, фронтальне опитування, співбесіда, доповіді); виконання інтерактивних завдань та тестів на платформі Moodle; творчі роботи у вигляді презентацій та різноманітних видів наочності; вирішення практичних кейсів. Модульний контроль: оцінювання результатів виконання теоретичних та практичних завдань змістового модуля. Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, письмова перевірка виконання завдань. Підсумковий семестровий контроль: залік (теоретичне завдання у формі тестування та практичне завдання).

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як в усній, так і в писемній формах.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовленнєвого розвитку, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-20. Здатність доцільно добирати та застосовувати логопедичні технології для корекції мовленнєвого розвитку осіб з різними нозологіями з урахуванням соціально-педагогічного контексту.

Результати навчання

РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації (логопедія), застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного, зокрема мовленнєвого розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

РН8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку.

РН20. Застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи технологій активації мовленнєвої діяльності

Тема №1. Технології запуску мовлення.

Лекція 1. Технології запуску мовлення як категорія логопедії: історія, поняття, класифікація. Загальна характеристика технологій запуску мовлення, історія їх розвитку. Класифікація технологій за механізмом впливу, віком, нозологією та ступенем технологічності. Поняття «безмовленнєва дитина».

Лекція 2. Стадії розвитку мовлення та умови застосування технологій. Доречевий і речевий онтогенез, сенситивні періоди, «мовленнєві червоні прапорці». Алгоритм відбору технологій під конкретну дитину. Створення мовленнєвого середовища.

Тема №2. Нейробіологічні та психолінгвістичні основи запуску мовлення.

Лекція 3. Структура і функції мовленнєвих зон мозку. Нейропластичність. Кіркові й підкіркові механізми, міжпівкульна взаємодія, механізми нейропластичності та їх роль у запуску мовлення. Вплив генетики, довкілля та соціуму на розвиток мовлення.

Лекція 4. Психолінгвістичні моделі мовлення та методи їх дослідження. Моделі породження висловлювання (W. Levelt, коннекціоністські моделі Dell / Chang / Griffin). Модель пам'яті Atkinson–Shiffrin. Роль комунікації та соціальної взаємодії. Методи дослідження психолінгвістичних аспектів запуску мовлення.

Змістовий модуль 2. Технології запуску мовлення у дітей з мовленнєвими порушеннями

Тема №3. Використання технологій запуску мовлення при роботі з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями.

Лекція 5. Цифрові технології активації мовленнєвої діяльності. Комп'ютерні логопедичні ігри та програми, мобільні застосунки, віртуальна й доповнена реальність, біозворотний зв'язок, елементи телепрактики. Переваги й обмеження цифрових технологій.

Лекція 6. Диференційоване застосування технологій при різних мовленнєвих порушеннях. ЗНМ/ЗМР, ФФН, дизартрія, ринолалія, заїкання, мутизм. Поєднання традиційних прийомів (артикуляційна гімнастика, біоенергопластика, логоритміка) з технологічними. Ефективність різних технологій, критерії оцінки.

Змістовий модуль 3. Роль багатопрофільної команди в корекційній роботі

Тема №4. Технології запуску мовлення для дітей з ООП.

Лекція 7. Методи та прийоми запуску мовлення при алалії та афазії. Диференціація алалії й афазії. Поетапна робота при моторній і сенсорній алалії. Відновлювальне навчання при афазії.

Лекція 8. Запуск мовлення при аутизмі та інтелектуальних порушеннях. РАС: TEACCH, структуроване середовище, соціальні історії, елементи АСТ у роботі з родиною. Інтелектуальні порушення: спрощення, багаторазове повторення, наочно-дієва опора.

Лекція 9. Запуск мовлення при ДЦП. Нейротехнології стимуляції мовленнєвих зон і робота багатопрофільної команди. Позиціювання, орально-моторна робота, нейростимуляційні технології. Взаємодія логопеда, психолога, реабілітолога, асистента, фахівців ІРЦ та родини.

Змістовий модуль 4. Практичне застосування набутих знань

Тема №5. Використання альтернативних і допоміжних засобів комунікації.

Лекція 10. АДК: визначення, принципи впровадження, низькотехнологічні системи. Поняття та міфи про АДК, принципи підбору. PECS, МАКАТОН, Леб-система, символи Блісс. Порівняння систем, базовий словник.

Лекція 11. Високотехнологічні засоби АДК та зарубіжний досвід. Синтезатори мовлення й комунікатори, застосунки, цифрова інклюзія. АДК в умовах дистанційного навчання, залучення сім'ї, мотивація, ігрова терапія. Зарубіжна практика впровадження.

Тема №6. Ефективність, етичні та правові аспекти використання технологій запуску мовлення.

Лекція 12. Ефективність, етичні та правові аспекти використання технологій запуску мовлення. Методи дослідження ефективності, доказовість. Захист персональних даних та інформаційна безпека. Етичні принципи, доступність технологій, міжнародні стандарти й рекомендації.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема №1. Технології запуску мовлення як категорія логопедії: історія, поняття, класифікація.	2		Тиждень 1
Лекція 2	Тема №1. Стадії розвитку мовлення та умови застосування технологій запуску мовлення.	2		Тиждень 2
Практичне заняття 1	Тема №1. Технології запуску мовлення.	2		Тиждень 2
Лекція 3	Тема №2. Структура і функції мовленнєвих зон мозку. Нейропластичність.	2		Тиждень 3
Лекція 4	Тема №2. Психолінгвістичні моделі мовлення та методи їх дослідження.	2		Тиждень 4
Практичне заняття 2	Тема №2. Нейробіологічні та психолінгвістичні основи запуску мовлення.	2		Тиждень 4
Лекція 5	Тема №3. Цифрові технології активації мовленнєвої діяльності.	2		Тиждень 5
Лекція 6	Тема №3. Диференційоване застосування технологій при різних мовленнєвих порушеннях.	2		Тиждень 6
Практичне заняття 3	Тема №3. Використання технологій запуску мовлення при роботі з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями.	2		Тиждень 6
Лекція 7	Тема №4. Методи та прийоми запуску мовлення при алалії та афазії.	2		Тиждень 7
Лекція 8	Тема №4. Запуск мовлення при аутизмі та інтелектуальних порушеннях.	2		Тиждень 8
Лекція 9	Тема №4. Запуск мовлення при ДЦП. Нейротехнології стимуляції мовленнєвих зон і робота багатопрофільної команди.	2		Тиждень 9
Практичне заняття 4	Тема №4. Технології запуску мовлення для дітей з ООП.	2		Тиждень 9
Лекція 10	Тема №5. АДК: визначення, принципи впровадження, низькотехнологічні системи.	2		Тиждень 10
Лекція 11	Тема №5. Високотехнологічні засоби АДК та зарубіжний досвід.	2		Тиждень 11
Практичне заняття 5	Тема №5. Використання альтернативних і допоміжних засобів комунікації.	2		Тиждень 11
Лекція 12	Тема №6. Ефективність, етичні та правові аспекти використання технологій запуску мовлення.	2		Тиждень 12
Практичне заняття 6	Тема №6. Ефективність, етичні та правові аспекти використання технологій запуску мовлення.	2		Тиждень 13
Разом	Аудиторні заняття (12 лекцій, 6 практичних занять)	36	12	

Для заочної форми здобуття освіти аудиторні заняття (6 год лекційних і 6 год практичних) проводяться під час настановної та екзаменаційної сесій за окремим розкладом в оглядовому форматі за змістовими модулями; решта тем опрацьовується самостійно на платформі Moodle.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття / роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Тема №1. Технології запуску мовлення.	Практичні заняття передбачають виконання інтерактивних та підгрупових завдань на освітній платформі Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16309), індивідуальну роботу над кейсами, усні відповіді на питання плану заняття та обговорення результатів у групі. Завдання можуть містити різні типи питань: множинний вибір, встановлення відповідностей, короткі відкриті відповіді, інтерактивні вправи, аналіз кейсів тощо. Здобувачі можуть виконувати завдання як під час аудиторного заняття, так і дистанційно через Moodle.	Критерії оцінювання практичного заняття (максимум 10 балів за 1 заняття) Правильність та повнота виконання завдання – до 4 балів 4 бали – завдання виконано повністю, правильно, із дотриманням вимог. 2 бали – завдання виконано частково або з окремими помилками. 0 балів – завдання не виконано або виконано невірно. Здатність пояснити та/або захистити результат (усно на практичному занятті чи письмово в Moodle) – до 2 балів 2 бали – здобувач аргументовано пояснює свій вибір, відповідає на додаткові запитання. 1 бал – дає мінімальні пояснення, відповідає поверхово.	10
Практичне заняття 2	Тема №2. Нейробіологічні та психолінгвістичні основи запуску мовлення.			10
Практичне заняття 3	Тема №3. Використання технологій запуску мовлення при роботі з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями.			10
Практичне заняття 4	Тема №4. Технології запуску мовлення для дітей з ООП.			10
Практичне заняття 5	Тема №5. Використання альтернативних і допоміжних засобів комунікації.			10
Практичне заняття 6	Тема №6. Ефективність, етичні та правові аспекти використання технологій запуску мовлення.			10

			0 балів – не здатний пояснити або не надає пояснення. Якість оформлення та подання результату – до 2 балів 2 бали – результат структурований, оформлений зрозуміло (схема, таблиця, текст подано логічно). 1 бал – оформлення частково недопрацьоване, але зміст зрозумілий. 0 балів – оформлення відсутнє або нечитабельне. Активність та взаємодія під час практичного заняття / дискусії – до 2 балів 2 бали – здобувач активно бере участь в обговоренні, ставить чи відповідає на запитання, проявляє ініціативу. 1 бал – бере участь епізодично. 0 балів – пасивність, відсутність взаємодії. Термін виконання: до завершення тижня, наступного за тижнем проведення заняття.	
--	--	--	---	--

Усього поточний контроль	6 заходів			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки надані на сторінці курсу в Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16309).	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала.	20
	Практичне завдання: підготовка конспекту заняття та його презентація	Розробити конспект заняття для дитини із РАС і [мовленнєве порушення на вибір здобувача] на тему «Як я допомагаю мамі» із застосуванням щонайменше однієї технології запуску мовлення та елементів АДК. Додати наочність, яку можна використати для розкриття теми. *вік дитини на вибір здобувача.	Максимальна кількість балів – 20, які нараховуються за виконання таких частин роботи: наявність наочності – 5 б.; демонстрація конспекту заняття – 5 б.; уміння чітко та планомірно відповідати на питання, пов'язані з конспектом заняття – 10 б.	20
Усього підсумковий контроль				40
Усього за курс				100

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Рекомендована література

Основна література:

1. Базима Н. В. Розвиток мовлення дітей з аутизмом. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 144 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).
2. Березан О. І. Неврологічні основи логопедії: навчальний посібник для студентів спеціальності 6.010100 «Корекційна освіта». Полтава: Друкарня ПП Ткалич А. М., 2008. 92 с.
3. Конопляста С. Ю., Сак Т. В. Логопсихологія: навч. посіб. / за ред. М. К. Шеремет. Київ: Знання, 2010. 293 с.
4. Куранова С. І. Основи психолінгвістики: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 208 с.
5. Логопедія: підручник / за ред. М. К. Шеремет. 3-є вид., перероб. та допов. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 672 с.
6. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Калмикова Л. О., Калмиков Г. В., Лапшина І. М., Харченко Н. В.; за заг. ред. Л. О. Калмикової. Київ: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут, в-во «Фенікс», 2008. 245 с.
7. Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В. Теорія та практика використання альтернативної комунікації для осіб з особливими освітніми потребами: навч.-метод. посіб. Київ: ФОП Усатенко Г. В., 2021. 80 с.
8. Шеремет М. К., Боряк О. В. Неврологічні основи логопедії: навч. посіб. Суми: ФОП Цьома С. П., 2016. 252 с.

Додаткова література:

1. Гладченко І. Загальні рекомендації щодо навчання та розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. URL: <https://ispukr.org.ua/>.
2. Гонтар Г. П. Біоенергопластика як нетрадиційна форма проведення артикуляційної гімнастики. 2023. URL: <https://naurok.com.ua/>.
3. Засекіна Л. В., Засекін С. В. Вступ до психолінгвістики: навч. посіб. Острог: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2002. 168 с.
4. Куценко Т. О. Використання допоміжної альтернативної комунікації при навчанні дітей з розладами аутичного спектра. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2013. Вип. 4 (2). С. 209–218.
5. Лопатинська Н. Нейростимуляційні технології у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення. International Journal of Innovative Technologies in Social Science. 2020. Т. 3, № 24. С. 9.
6. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення: навч. посіб. для студентів пед. ВНЗ, спец. «Корекційна освіта (логопедія)». Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 307 с.
7. Програма розвитку дітей дошкільного віку зі спектром аутистичних порушень / наук. ред. та упоряд. Д. І. Шульженко. Київ, 2013. (Рекомендовано МОН України, лист від 11.09.2013 № 1/11-13887).
8. Психолінгвістика: навчально-методичний посібник / уклад. Лелека Т. О. Кропивницький, 2022. 121 с.
9. Рібцун Ю. В. Дитина з порушеннями мовленнєвого розвитку. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. (Серія «Інклюзивне навчання»).
10. Сімко А. В. Альтернативна комунікація: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024.
11. Скрипник Т. В. Феноменологія аутизму: монографія. Київ: В-во «Фенікс», 2010. 320 с.
12. Тарасун В. В. Морфофункціональна готовність дітей з особливостями у розвитку до шкільного навчання: діагностика і формування (нейропсихологічний супровід): монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 299 с.

13. Тищенко В. В., Рібцун Ю. В. Як навчити дитину правильно розмовляти: від народження до 5 років: поради батькам. Київ: Літера ЛТД, 2009. 128 с.
14. Ткач Х. Я. Обстеження мовленнєвого розвитку дітей з аутизмом і тяжкими порушеннями мовлення. На основі поведінкового підходу: практичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2020. 136 с.
15. Філіпова Т. В. Мовленнєві порушення при афазіях. Український вісник психоневрології. 2014. Т. 22, вип. 1. С. 137–141.
16. Філіппова І. Ю. Міжкультурна комунікація. Психологічний дискурс. Практична психологія та соціальна робота. 2004. № 4. С. 5.
17. Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В. Альтернативна і додаткова комунікація. Допоміжні технології: можливості для розвитку та спілкування. Київ: ФОП Усатенко Г. В., 2021. 32 с.
18. Шеремет М. К., Коломієць Ю. В., Апухтіна В. В. Психомовленнєвий розвиток дітей із мовленнєвими порушеннями. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2014. Вип. 26. С. 270–274.
19. Millar D. C., Light J. C., Schlosser R. W. The impact of augmentative and alternative communication intervention on the speech production of individuals with developmental disabilities: a research review. Journal of Speech, Language, and Hearing Research. 2006. Vol. 49, No. 2. P. 248–264.
20. Von Tetzchner S., Launonen K., Batorowicz B. et al. Communication aid provision and use among children and adolescents developing aided communication: an international survey. Augmentative and Alternative Communication. 2018. Vol. 34, No. 1. P. 79–91.

Інформаційні ресурси:

1. Acceptance & Commitment Therapy (ACT). URL: <https://contextualscience.org/act>.
2. Augmentative and Alternative Communication (AAC). American Speech-Language-Hearing Association. URL: <https://www.asha.org/public/speech/disorders/aac/>.
3. Blissymbolics. URL: <https://www.symbols.com/blissymbolics/dictionary/>.
4. Dell G. S., Chang F., Griffin Z. M. Connectionist models of language production: lexical access and grammatical encoding. 1999. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0364021399000142>.
5. Kamiya A. Atkinson-Shiffrin Modal Model of Memory: Overview & Criticisms. 2023. URL: <https://study.com/academy/lesson/atkinson-shiffrins-modal-model-of-memory.html>.
6. Lyndina Y., Soloviova T., Tkachenko L. et al. Logopedic Technologies in Work with Children with Special Educational Needs. 2023. URL: <https://www.researchgate.net/publication/374499483>.
7. Makaton – la communication pour tous. 2006. URL: <https://web.archive.org/web/20160309033453/http://www.makaton.fr/>.
8. Smout M. Acceptance and commitment therapy: pathways for general practitioners. 2012. URL: <https://www.racgp.org.au/afp/2012/september/acceptance-and-commitment-therapy>.
9. TEACCH® Autism Program. URL: <https://teacch.com/>.
10. Wixted J. T. Atkinson and Shiffrin's (1968) influential model overshadowed their contemporary theory of human memory. 2024. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0749596X23000700>.
11. AAC Institute. URL: <https://aacinstitute.org/>.
12. International Society for Augmentative and Alternative Communication (ISAAC). URL: <https://isaac-online.org/>.
13. Афазія. Фармацевтична енциклопедія. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/8933/afaziya>.
14. Використання методів альтернативної та додаткової комунікації у закладах освіти: методичні рекомендації / уклад. Л. С. Самсонова, М. В. Дмитрієва, М. С. Чайка та ін.

Додаток до листа МОН України від 09.09.2022 № 4.2373-22. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/inkluzyvne-navchannya/2022/09/14/List-4.2373-22-09.09.2022-Pro.metod.rekom.14.09.2022.pdf>.

15. Інклюзивно-ресурсні центри: портал. URL: <https://ircenter.gov.ua/>.
16. Мова і мовлення: цікаві факти про унікальні функції людського мозку. 2021. URL: <https://www.bsmu.edu.ua/blog/mova-i-movlennya-czikavi-fakti-pro-unikalni-funkczii-lyudskogo-mozku/>.
17. Синтез мовлення. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Синтез_мовлення.
18. Піктограми для АДК: безкоштовні матеріали соціального підприємства «ДивоГра». URL: <http://www.dyvogra.com/uk/download-for-free/>.
19. Цифрова інклюзія. URL: <https://dimobi.org.ua/>.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Оцінювання результатів самоосвіти

За наявності сертифіката (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються здобувачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел. Будь-яка ідея, думка чи речення, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні), є неприпустимим.

Окремою вимогою курсу є коректне використання інструментів штучного інтелекту: вони можуть застосовуватися для пошуку та впорядкування інформації, проте здобувач зобов'язаний зазначити факт такого використання та несе повну відповідальність за достовірність поданих даних і покликань.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (опитувань, тестових робіт, заліку) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру, зокрема оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін., регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити здобувачів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2026-2027 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: Банах Віктор Аркадійович.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>